

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžz/3/2012
Identifikačné číslo spisu:	5112211539
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:5112211539.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa: M. S., nar. XX.XX.XXXX. t.č. Q., proti odporcovi: Úrad vlády Slovenskej republiky, kancelária vedúceho SÚ so sídlom Námestie Slobody 1, Bratislava, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Navrhovateľ podal návrh, ktorým sa domáhal ochrany pred nezákonným zásahom odporcu podľa ust. § 250v Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), doručený Okresnému súdu v Žiline dňa 29.3.2012. V petite návrhu žiadal, aby súd rozhodol tak, že podľa § 250v ods. 1, 4 zakazuje odporcovi pokračovať v porušovaní žalobcovho práva na inú právnu ochranu a zákonný orgán inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s per analogiam čl. 48 ods. 1, čl. 1 a 2 ústavy, súčasne sa mu prikazuje obnoviť stav pred protiprávnym zásahom tak, že ex officio odstráni namietané procesné vady, vec predloží zákonnému odvolaciemu orgánu na rozhodnutie o odvolaní, zruší list č. KVSÚ-37-2/2012 z 19.3.2012 a písomne sa ospravedlní žalobcovi, ďalej žiadal, aby súd podľa § 250v ods. 8 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 3, 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/ O.s.p. zrušil oznámenie (list) žalobcovi č. KVSÚ 37-2/2012 zo dňa 19.3.2012 a vec vrátil žalovanému na ďalšie nové konanie a súčasne žiadal, aby súd podľa § 250 ods. 3, 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/ O.s.p. zrušil fikcie prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia žalovaného pod č. KVSÚ-37-2/2012 z príslušných dní a vec vrátil späť na nové konanie a rozhodnutie.

V dôvodoch návrhu navrhovateľ uviedol, že za nezákonný zásah považuje nezákonnosť postupu odporcu zavŕšený nezákonným oznámením z 19.3.2012, nepredložením veci zákonnému orgánu na rozhodnutie o odvolaní proti fikcii rozhodnutia vo veci žiadosti o informácie namietajúc porušenie § 15, ods. 1, § 18 ods. 2, § 19, § 22 zákona č. 211/2000 Z. z., § 3 ods. 1, 2, 4, 5, § 46, § 47 správneho

poriadku a súčasne namietajúc zmätočné uplatnenie inštitútu výzvy, hoci žiadosť bola jasná, určitá a zrozumiteľná, považujúc ju za procesnú obštrukciu odporcu, brániac tak vzniku nielen riadneho rozhodnutia, ale aj fikcii.

Okresný súd Žilina uznesením č. k. 13S/1/2012-9 zo dňa 24.4.2012 postúpil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu vecne príslušnému vo veci konať a rozhodnúť. Po právoplatnosti uznesenia bola vec odstúpená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorému bola doručená dňa 22.5.2012.

Na výzvu a poučenie Najvyššieho súdu SR uznesením č. k. 6Sžz/3/2012 zo dňa 31.5.2012, aby odstránil vady návrhu, navrhovateľ súdu oznámil, že trvá na tom, že odporca nezákonný zásah zavŕšil prípisom (oznámením) č. KVSÚ-37-2/2012 zo dňa 13.3.2012 a súčasne súdu oznámil, že nežiada prieskum žiadnych rozhodnutí, ale oznámenia, ktoré nemení, neruší a nezakladá žiadne právo rozhodnutím, ale napriek tomu sa negatívne dotýka namietaných práv špecifikovaných v petite.

Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu navrhovateľa žiadal návrh ako nedôvodný zamietnuť. Uviedol, že Úrad vlády SR postupoval pri vybavovaní žiadosti navrhovateľa zo dňa 5.2.2012 ako aj podania zo dňa 4.3.2012 v súlade so zákonom o slobode informácií. Záverom považoval za potrebné uviesť, že Kancelária vedúceho služobného úradu je organizačný útvar Úradu vlády SR, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom civilného procesu.

Z vyjadrenia navrhovateľa k podanému vyjadreniu odporcu je zrejmé, že ten sa nestotožnil so závermi odporcu a nesúhlasil s jeho argumentáciou. Žiadal v celom rozsahu vyhovieť navrhovanému petitu uvedeného v jeho návrhu v spojení s jeho doplnením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy na základe návrhu navrhovateľa, preskúmal postup konania odporcu podľa § 246 ods. 2 písm. b) O.s.p. v spojení s § 250v O.s.p. v rozsahu dôvodov uvedených v návrhu a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu, ako aj s obsahom písomných podaní účastníkov konania a po vypočutí navrhovateľa a zástupcu odporcu na pojednávaní súdu dňa 24. októbra 2012 dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Navrhovateľ na pojednávaní súdu uviedol, že trvá na skutkových a právnych okolnostiach týkajúcich sa veci samej, ktoré uviedol vo svojom návrhu v spojení s jeho doplnkom, ku ktorým nemá viac čo dodať. Vzhľadom na podané vyjadrenie odporcu upresnil petit svojho návrhu tak, že súd odporcovi uloží povinnosť zákaz pokračovať v porušovaní jeho ústavou garantovaných práv pred nezákonným postupom, ktorého sa odporca dopustil doručením mu oznámenia zo dňa 19.3.2012.

Predmetom preskúmacieho konania v danej veci je preskúmanie zákonnosti postupu odporcu spočívajúceho v doručení oznámenia zo dňa 19.3.2012 navrhovateľovi v zmysle § 250v O.s.p., ktorým postupom sa mal podľa tvrdenia navrhovateľa uvedeného v jeho návrhu v spojení s jeho doplnením a na pojednávaní súdu dopustiť voči nemu nezákonného zásahu.

Podľa ust. § 244 ods. 1, 2, 3, 4, 5 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumie rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Súdy v správnom súdnictve rozhodujú o návrhoch na uloženie povinnosti orgánom verejnej správy konať o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy a o opatreniach na vynútenie plnenia svojich rozhodnutí postupom uvedeným v § 250b a 250u.

Súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Vo volebných veciach a vo veciach registrácie politických strán a politických hnutí konajú a rozhodujú súdy podľa ustanovení tejto časti v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi.

Podľa § 250v ods. 1 až 8 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Orgán, proti ktorému návrh smeruje, je orgán, ktorý podľa tvrdenia uvedeného v návrhu vykonal zásah; v prípade zásahu ozbrojených síl, ozbrojeného zboru alebo iného verejného zboru je to orgán, ktorý tento zbor riadi, alebo ktorému je taký zbor podriadený.

Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Ustanovenie § 250u platí rovnako. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

Navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

Súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o trovách konania.

Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z administratívneho spisu odporcu zistil, že Úradu vlády SR dňa 17.2.2012 bola postúpená z Generálnej prokuratúry SR žiadosť navrhovateľa o sprístupnenie informácií zo dňa 5.2.2012 podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“ alebo „zákon č. 211/2000 Z. z.“), v ktorej v bode 17 požiadal o sprístupnenie informácií „1 ks. originál posledne zakúpeného tabletu PC ÚV SR + príslušenstvo“. Odporca vyzval navrhovateľa listom zo dňa 27.2.2012 č. KVSÚ-37/2012 na jej doplnenie a súčasne ho poučil, že v prípade ak žiadosť nedoplní, bude jeho žiadosť odložená, zároveň navrhovateľovi oznámil, že pokiaľ predmetnou žiadosťou žiadal sprístupniť samotný tablet PC aj s príslušenstvom, jeho žiadosti nie je podľa zákona o slobode informácií možné vyhovieť. Na doplnenie žiadosti určil navrhovateľovi lehotu 7 dní. Navrhovateľ na list odporcu neodpovedal a žiadosť nedoplnil. Dňa 14.3.2012 bolo Úradu vlády SR postúpené z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podanie navrhovateľa označené ako „odvolanie voči (fiktív) rozhodnutiu“ zo dňa 4.3.2012, ktorým sa odvolal proti fiktívnemu rozhodnutiu Úradu vlády SR č. KVSÚ-37/2012. Následne Úrad vlády SR zaslal navrhovateľovi oznámenie č. KVSÚ - 37-2/2012 zo dňa 19.3.2012, v ktorom mu oznamoval, akým spôsobom bola vybavená jeho žiadosť o sprístupnenie informácií zo dňa 5.2.2012 a súčasne mu oznámil, že podľa § 19 zákona o slobode informácií je možné podať odvolanie proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie, avšak v danom prípade Úrad vlády SR neodmietol sprístupniť informácie, ale v súlade s citovaným zákonom ho vyzval na doplnenie žiadosti a záverom mu oznámil, že jeho podanie nemá náležitosti odvolania (rozkladu) proti rozhodnutiu o nesprístupnení informácií.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v preskúmvanej veci neboli splnené zákonné podmienky v zmysle citovaných právnych noriem Občianskeho súdneho poriadku odôvodňujúce vyhovneniu návrhu, ktorým sa navrhovateľ proti odporcovi domáhal ochrany pred nezákonným zásahom

ako orgánu verejnej správy, ktorého sa odporca mal dopustiť doručením mu oznámenia zo dňa 19.3.2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa so spisovým materiálom odporcu dospel k záveru, že návrh navrhovateľa podľa piatej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy nie je dôvodný, pretože v danom prípade nebolo preukázané, že by odporca proti navrhovateľovi postupoval v rozpore s právnymi predpismi v danom prípade v rozpore s ustanoveniami zákona o slobode informácií. Subjektívne presvedčenie navrhovateľa, že odporca nezákonným zásahom spočívajúcim v doručení mu oznámenia zo dňa 19.3.2012 č. KVSÚ-37-2/2012 zasiahol do jeho práv alebo právom chránených záujmov zo skutkových zistení v danej veci nevyplýva.

Z citovaného ustanovenia § 250v ods. 1 a nasl. O.s.p. vyplýva úmysel zákonodarcu zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ak orgán verejnej správy v oblasti verejnej správy svojím konaním alebo opomenutím zasiahol do jej práv a právom chránených záujmov nezákonným zásahom, ktorý nie je rozhodnutím a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, ak tento zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie, tak, že sa fyzická alebo právnická osoba môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy zakázať pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a ak je to možné prikázať mu obnoviť stav pred zásahom. Predpokladom priznania uvedenej ochrany fyzickej alebo právnickej osoby súdom v zmysle uvedenej právnej normy je preukázanie, že orgán verejnej správy postupuje proti navrhovateľovi v rozpore s právnymi predpismi, takýto zásah trvá lebo hrozí jeho opakovanie, ktorým nezákonným zásahom (postupom, resp. opomenutím) boli práva alebo právom chránené záujmy fyzickej alebo právnickej osoby porušené alebo inak dotknuté.

Podľa § 14 ods. 1 až 4 zákona č. 211/2000 Z. z. žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Zo žiadosti musí byť zrejmé, ktorej povinnej osobe je určená, meno, priezvisko, názov alebo obchodné meno žiadateľa, jeho adresa pobytu alebo sídlo, ktorých informácií sa žiadosť týka a aký spôsob sprístupnenia informácií žiadateľ navrhuje.

Ak žiadosť nemá predpísané náležitosti uvedené v odseku 2, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplnú žiadosť doplnil. Poučí žiadateľa aj o tom, ako treba doplnenie urobiť. Ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží.

Žiadosť je podaná dňom, keď bola oznámená povinnej osobe príslušnej vo veci konať.

Podľa § 18 ods. 1 až 4 zákona č. 211/2000 Z. z. ak povinná osoba poskytne žiadateľovi požadované informácie v rozsahu a spôsobom podľa § 16 v zákonom stanovenej lehote, urobí rozhodnutie zápisom v spise. Proti takému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

Ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti (§ 17).

Ak povinná osoba (§ 2 ods. 3) žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, dá bezodkladne, najneskôr do troch dní, osobe, ktorá ju založila alebo s ktorou uzavrela zmluvu o plnení úloh na úseku starostlivosti o životné prostredie, podnet na vydanie rozhodnutia (ods. 2).

Zo skutkových okolností v danej veci je zrejmé, že navrhovateľ žiadal od odporcu podanie informácií tak, že žiadal „1 ks. originál posledne zakúpeného tabletu PC ÚV SR + príslušenstvo“. Z obsahu takejto žiadosti nie je možné zistiť, aké informácie skutočne navrhovateľ žiadal poskytnúť, z ktorých dôvodov nie je možné považovať postup odporcu, ktorým navrhovateľa vyzval listom zo dňa 27.2.2012, aby v zákone určenej lehote (7 dní) doplnil svoju žiadosť o informácie s poučením o odložení jeho žiadosti, ak ju v určenej lehote nedoplní, za postup, ktorý by odporoval zákonu. Za súladný so zákonom najvyšší súd

považoval aj postup odporcu, keď po doručení podania navrhovateľa označeného ako „odvolanie voči (fikcii) rozhodnutiu“ zo dňa 4.3.2012, ktorým sa odvolal proti fiktívnemu rozhodnutiu Úradu vlády SR č. KVSÚ-37/2012, doručil navrhovateľovi oznámenie č. KVSÚ - 37-2/2012 zo dňa 19.3.2012, v ktorom mu oznamoval, akým spôsobom bola vybavená jeho žiadosť o sprístupnenie informácií zo dňa 5.2.2012. Odporca navrhovateľa v súlade s § 14 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. vyzval na doplnenie žiadosti o poskytnutie informácie, ktorá nespĺňala náležitosti v zmysle § 14 ods. 2 uvedeného zákona, k čomu mu určil lehotu a súčasne ho poučil o následkoch odloženia jeho žiadosti, ak ju v určenej lehote nedoplní. Keďže navrhovateľ na výzvu odporcu nijak nereagoval a doplnenie svojej žiadosti mu nedoručil v lehote a ani neskôr, odporca postupoval v súlade s § 14 ods. 3 veta tretia zákona č. 211/2000 Z. z., keď jeho žiadosť odložil a taktiež postupoval v súlade s § 18 ods. 2 veta prvá, keď rozhodnutie nevydal. Oznámenie - list odporcu zo dňa 19.3.2012 č. KVSÚ-37-2/2012 je logickým vyústením postupu odporcu v konaní o žiadosti navrhovateľa zo dňa 5.2.2012, v ktorom mu oznamoval svoj postup v danom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že postup Úradu vlády SR, ktorým konal vo veci žiadosti navrhovateľa o poskytnutie informácie nie je možné považovať za rozporné so zákonom č. 211/2000 Z. z. a preto ani nie je možné považovať predmetný postup odporcu za nezákonný zásah, ktorým by bol navrhovateľ ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch podľa piatej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval návrh navrhovateľa v danej veci za nedôvodný a preto uvedený návrh podľa § 250v ods. 4 O.s.p. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250v ods. 5 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže v tomto konaní bol neúspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.